

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

II СЕСІЯ IX СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

№ _____

Про звернення Київської міської ради до Кнесету Держави Ізраїль щодо визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином геноциду Українського народу

ПРОЄКТ

3007.

Відповідно до Конституції України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про Голодомор 1932-1933 років в Україні», Регламенту Київської міської ради, затвердженого рішенням Київської міської ради від 07.07.2016 року № 579/579, враховуючи Постанову Верховної ради України від 07.12.2016 № 1777-VIII «Про звернення Верховної Ради України до держав - партнерів України щодо визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином геноциду Українського народу», з метою підтримки необхідності визнання Державою Ізраїль Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином геноциду Українського народу, Київська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Направити звернення Київської міської ради до Кнесету Держави Ізраїль щодо визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином геноциду Українського народу, що додається.
2. Оприлюднити це рішення в порядку встановленому законодавством України.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань регламенту, депутатської етики та запобігання корупції.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

ПОДАВНЯ:

Депутат Київської міської ради

Вадим ВАСИЛЬЧУК

ПОГОДЖЕНО:

Постійна комісія Київської міської ради
з питань регламенту, депутатської етики
та запобігання корупції

Повторити розгляд (шарпильова)

Голова

Леонід ЄМЕЦЬ

Секретар

Олеся ЗУБРИЦЬКА

б. о Начальник управління правового
забезпечення діяльності
Київської міської ради

*Варвара Мадон
правовий висновок
№ 16.11.21 № 230-2481*

*Постійна комісія
Київської міської ради
з питань місцевого
самоврядування,
регіональних та
міжнародних зв'язків*

Голова

Юрій Яремолюк

Секретар

Тарас Кашевир

Додаток
до рішення Київської міської ради
від _____ № _____

ЗВЕРНЕННЯ

Київської міської ради до Кнесету Держави Ізраїль щодо визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином геноциду Українського народу

Голодомор 1932-1933 років в Україні є страшною трагедією, яка випала на долю Українського народу.

Ідеологом, замовником і організатором Голодомору в Україні був Йосип Сталін, який відігравав керівну роль в організації злочину, створенні механізму знищення українців. Як генеральний секретар ЦК ВКП(б), диктаторській волі якого підкорялося політбюро, Йосип Сталін був ініціатором партійних рішень щодо організації геноциду українського народу, який у 1929-1932 роках чинив масовий спротив політиці комуністичного тоталітарного режиму, підтримував ідеї відновлення незалежної української держави. Ключовими ж виконавцями і співучасниками здійснення геноциду були керівники вищих партійних і радянських органів України, а також керівники республіканських карально-репресивних органів.

Протягом 1932-1933 років комуністичний режим насильницьким шляхом вилучав продовольство, блокував села та цілі райони, забороняв виїзд за межі охопленої голодом України, здійснював репресій щодо незгодних. Наслідком вказаних злочинних дій тоталітарного режиму СРСР стало фізичне знищення мільйонів людей, знищення ще мільйонів доль та життів, руйнування соціальних основ Українського народу, його вікових традицій, духовної культури і етнічної самобутності.

Голодомор був спрямований проти українців, які становили переважну більшість населення в Українській Радянській Соціалістичній Республіці (понад 80 %) та Кубанському округу Північно-Кавказького краю (понад 50 %). Голод як один із інструментів геноциду, як і терор, репресії, депортації, розстріли, був направлений на знищення української нації.

Конвенція ООН про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (1948 р.) і Конвенція ООН про незастосування строку давності до воєнних злочинів і злочинів проти людства (1968 р.) дають правові підстави визнати Голодомор одним зі злочинів проти людства – геноцидом.

Один із співавторів Конвенції ООН про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (1948 р.) Рафал Лемкін наголошував, що «перший удар спрямовувався на інтелігенцію – мозок нації, – щоб паралізувати решту організму... Разом із цим ударом по інтелігенції ішов наступ на Церкви, священників і вище духовенство – «душу» України ... Третє вістря радянської атаки було спрямовано на фермерів – велику кількість незалежних селян,

зберігачів традицій, фольклору і музики, національної мови та літератури, національного духу України ... Зброя, яку застосовували проти них, є, мабуть, найстрашнішою – виморювання голодом ... Четвертим кроком у цьому процесі стала фрагментація українського народу шляхом поселення в Україні чужинців і водночас розпорошення українців по цілій східній Європі».

Першим кроком України у встановленні історичної істини було прийняття 15 травня 2003 року Постанови Верховної Ради України «Про звернення до Українського народу учасників спеціального засідання Верховної Ради України 14 травня 2003 року щодо вшанування пам'яті жертв голодомору 1932-1933 років», якою вперше в Україні на державному рівні була надана політична оцінка подіям 1932-1933 років, які названі геноцидом.

Надалі Верховна Рада України Законом України «Про Голодомор 1932–1933 років в Україні», ухваленим 28 листопада 2006 року, визнала Голодомор геноцидом проти Українського народу, а Законом України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», ухваленим 9 квітня 2015 року, засудила комуністичний тоталітарний режим як злочинний.

З кожним роком правда про Голодомор 1932-1933 років в Україні дедалі більше поширюється серед світової спільноти.

З кожним роком все більше держав, міжнародних урядових та неурядових організацій, релігійних організацій визнають Голодомор актом геноциду Українського народу.

Київська міська рада звертається до Держави Ізраїль визнати Голодомор 1932-1933 років в Україні злочином геноциду Українського народу.

Єдиною запорукою не повторення в майбутньому таких злочинів проти людства як Голодомор є спільна пам'ять про них!

Додаток: Інформаційна довідка щодо історичних фактів про Голодомор 1932-1933 років в Україні на 6 арк.

Київський міський голова

Віталій КЛИЧКО

Додаток до звернення
Київської міської ради до Кнесету
Держави Ізраїль щодо визнання
Голодомору 1932-1933 років в
Україні злочином геноциду
Українського народу
від _____ № _____

***Інформаційна довідка
щодо історичних фактів про Голодомор 1932-1933 років в Україні***

Кероване Сталіним політбюро ЦК ВКП(б) 11 січня 1932 р. ухвалило обов'язкову для усіх національних ЦК, крайкомів і обкомів партії постанову, що містила вимогу: «після виконання встановленого для області (краю, республіки) річного плану хлібозаготівель продовжувати заготівлі поверх плану», при цьому весь заготовлений хліб мав зараховуватися в централізовані ресурси¹. З огляду на те, що Україна 1931 р. не добрала порівняно з 1930 р. майже четверту частину врожаю, а план хлібозаготівель отримала на 83,3 млн пудів більше і вже відправила «в централізовані ресурси» навіть насінневі фонди, виконання цієї постанови ставило населення на межу виживання. Проте 16 лютого 1932 р. Й. Сталін телеграмою вимагав від ЦК КП(б)У: «...Киньте на збір колгоспних насінневих фондів усі сили. ...Майте на увазі, що ЦК не прийме ніяких відмовок – насінневі фонди повинні бути зібрані в складі культур, передбачених планом, безумовно повністю й до того ж не пізніше встановленого терміну. Повідомте ЦК про вжиті Вами заходи»².

Постановою РНК СРСР і ЦК ВКП(б) від 5 травня 1932 р. про план хлібозаготівель на 1932 р. Україні знову було встановлено завідомо нереальний план 356 млн. пудів (понад 5,5 млн т). Свідоме встановлення надмірного плану заготівлі зернових свідчить про намір вищої партійної верхівки Кремля приректи значну частину української нації – хліборобів на смерть. Існує багато документальних підтверджень масового голодування українців у перші місяці 1932 р. Секретарі обкомів, органи ГПУ повідомляли комуністичне керівництво республіки про опухання, масову смертність від голоду й навіть випадки трупоїдства й канібалізму на ґрунті психічних розладів, спровокованих довготривалим голодуванням. Проте телеграма за підписом Й. Сталіна й В. Молотова в ЦК КП(б)У і Раднарком УСРР від 21 червня 1932 р., засвідчувала, що зупинятися ніхто не буде, в ній наголошувалося на виконанні плану «хлібозаготівель» за будь-яких умов³.

6 липня 1932 р. делегати III конференції КП(б)У (під тиском сталінських емісарів) проголосували за затвердження плану хлібозаготівель у 356 млн пудів

¹ РДАСП. Ф.17. Оп. 3. Спр. 868. Арк.5; Голодомор 1932-1933 років в Україні: документи і матеріали / упоряд. Р. Пир НАН України; Ін-т історії України. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. С. 40.

² ЦДАГО України. Ф.1. Оп. 20. Спр. 5362. Арк.3; Голодомор 1932-1933 років в Україні: документи і матеріали. С. 65.

³ Письма И. В. Сталина В. М. Молотову. 1925–1936 гг. Москва, 1995. С. 242.

(5,5 млн т), що значно перевищувало можливості українського села. Цього ж дня політбюро ЦК КП(б)У одноставно (з Г. Петровським і В. Чубарем включно) ухвалило постанову: «визнати правильним встановлений ЦК ВКП(б) план хлібозаготівель по селянському сектору в розмірі 356 млн пудів і прийняти його до безумовного виконання». Голова ВУЦВК Г. Петровський як член політбюро ЦК КП(б)У брав участь в ухваленні геноцидних рішень і постанов, персонально виїжджав як уповноважений ЦК в регіони для організації їх виконання.

Голова ДПУ УСРР В. Балицький, разом із заступниками К. Карлсоном і І. Леплевським забезпечували репресивну складову вчинення геноциду. Також відповідальним за Голодомор є С. Реденс, який займав посаду голови ДПУ УСРР у 1932 – на початку 1933 р. Безпосередніми виконавцями і організаторами геноцидних дій на місцях були секретарі обкомів і райпарткомів КП(б)У, уповноважені з хлібозаготівель цих партійних органів і ЦК КП(б)У, переважна більшість голів сілрад і колгоспів, а також «сільський актив», що займався безпосереднім вилученням хліба та інших продуктів харчування, входив до складу «буксирних бригад» під час «штурмових декад із вивершення хлібозаготівель».

7 серпня 1932 р. була затверджена постанова ЦВК і РНК СРСР «Про охорону майна державних підприємств, колгоспів і кооперації та зміцнення громадської (соціалістичної) власності», основні ідеї якої розробив Й. Сталін. Серед українців вона отримала назву «закон про п'ять колосків» через неадекватну міру покарання – розстріл або ув'язнення в концтаборі на 10 років (за пом'якшуючих обставин) навіть за 5 колосків, підібраних на вже прибраному колгоспному полі.

16 вересня 1932 р. з'являється циркуляр ОДПУ СРСР «Про заходи із забезпечення виконання постанови уряду про заборону торгівлі хлібом» затверджений політбюро ЦК ВКП(б)У і направлений для виконання Верховному Суду СРСР, Прокуратурі, ДПУ УСРР, іншим репресивним органам таємної Інструкції щодо порядку покарання «куркулів» та інших «соціально ворожих елементів» із застосуванням вищої міри покарання, а в окремих випадках – десятирічного ув'язнення.

22 вересня 1932 р. першим заступником голови ОДПУ І. Акуловим, головою Верховного Суду СРСР А. Винокуровим і прокурором Верховного Суду СРСР П. Красіковим було підписано спеціальний юридичний документ для впровадження цього закону в практику – Інструкцію «Про застосування постанови ЦВК і РНК СРСР від 7 серпня 1932 р. про охорону майна державних підприємств, колгоспів і кооперації та зміцнення громадської (соціалістичної) власності», що стала процесуальним підґрунтям для вчинення геноциду українського народу.

Наприкінці жовтня 1932 р. геноцидні дії в Україні безпосередньо очолив член політбюро ЦК ВКП(б) і голова РНК СРСР В. Молотов як керівник сумнозвісної надзвичайної комісії з хлібозаготівель політбюро ЦК ВКП(б). Результатом діяльності комісії до січня 1933 р. стало примусове вилучення з українського села 89,5 млн пудів зерна завдяки застосуванню різних форм і

методів репресій⁴. 5 листопада 1932 р. за вказівкою В. Молотова ухвалено постанову ЦК КП(б)У, якою зобов'язали судові органи розглядати справи із хлібозаготівель поза чергою, «зазвичай, виїзними сесіями на місці із застосування судових репресій».

Обіжник Наркомюсту УСРР підлеглим установам на місцях «Про посилення репресій проти селян за невиконання хлібозаготівель» від 9 листопада 1932 р. Наркомюст УСРР розіслав Інструкцію «Про активізацію роботи органів юстиції в боротьбі за хліб», в якій визначався максимальний термін розслідування справ – 3 дні, а судовим органам – «розв'язувати такі справи найбільш за 5 днів».

Постанова політбюро ЦК ВКП(б) «Про паспортну систему та розвантаження міст від зайвих елементів» від 15 листопада 1932 р. забороняла видачу паспортів українцям, які проживали у сільській місцевості, та їх в'їзд до міст.

18 листопада 1932 р. ухвалено постанову ЦК КП(б)У «Про заходи з посилення хлібозаготівель», якою українським селянам було фактично підписано смертний вирок, адже дозволялося конфісковувати в рахунок хлібозаготівель усе наявне зерно і накладати натуральні штрафи іншими продуктами. Ця постанова ЦК КП(б)У, а також постанова РНК УРСР з аналогічною назвою від 20 листопада 1932 р. були підготовлені під безпосереднім керівництвом Й. Сталіна і ухвалені під тиском В. Молотова.

Постанова політбюро ЦК КП(б)У «Про ліквідацію контрреволюційних гнізд та розгром куркульських груп» від 18 листопада 1932 р. зобов'язувала органи ДПУ посилити каральні акції проти українців під час «хлібозаготівель».

Постанова РНК УСРР «Про боротьбу з куркульським впливом у колгоспах» від 20 листопада 1932 року (підписали В. Чубар, В. Легкий) надавала право заносити на «чорні дошки» села та райони; державою було санкціоновано проведення масових обшуків у селян і накладання натуральних штрафів (у розмірі 15-місячної норми м'ясозаготівель).

21 листопада 1932 року В. Молотов разом із В. Чубарем, В. Строгановим і М. Калмановичем підписали телеграму Й. Сталіну з пропозицією надати спецкомісії ЦК КП(б)У право винесення вироків із вищою мірою покарання – розстрілом. Постановою політбюро ЦК ВКП(б) «Про створення в УСРР спеціальної комісії для ухвали смертних вироків» від 22 листопада 1932 р. спеціальна комісія у складі С. Косіора, С. Реденса, А. Кисельова була створена на період «хлібозаготівель» з правом остаточно ухвалювати рішення про вищу міру покарання.

У грудні після постанови політбюро ЦК КП(б)У «Про заходи з ліквідації саботажу хлібозаготівель» від 5 грудня 1932 р. щодо утворення в кожній області України «трійок» – комісій у складі першого секретаря обкому партії, начальника обласного відділу ДПУ та обласного прокурора для винесення у позасудовому

---

⁴ Командири великого голоду: поїздки В. Молотова і Л. Кагановича в Україну та на Північний Кавказ. 1932–1933 рр. / В. Ю. Васильєв, Ю. І. Шаповал (ред.); Київська міська організація Всеукр. тов-ва «Меморіал». Київ: Генеза, 2001. 399 с.: іл.

розгляді вироків, зокрема й розстрільних, українці відчували непереборний страх та безвихідь.

6 грудня 1932 р. В. Чубар і С. Косіор підписали спільну постанову РНК УСРР і ЦК КП(б)У «Про занесення на «чорну дошку» сіл, які злісно саботують хлібозаготівлі», за якою були показово покарані 6 сіл. Занесенням на «чорну дошку» запроваджувалася тотальна блокада населених пунктів і колгоспів загонами військових, міліції та співробітників ДПУ. На дорогах чатували загороджувальні загонами. У такий спосіб створювалися умови для повного свавілля з боку хлібозаготівельних бригад під час подвірних обшуків і вилучення зернових та інших харчових продуктів. Припинялося завезення товарів, із магазинів вилучалися усі наявні товари, заборонялася приватна та колгоспна торгівля на місцях, терміново стягувалися кредити й інші фінансові зобов'язання тощо. На селян, неспроможних виконати довільно встановлене завдання, накладалися натуральні штрафи м'ясом і картоплею, часто вони застосовувалися повторно. Репресія занесення на «чорну дошку» була ще одним злочинним елементом механізму Голодомору-геноциду.

Досудовим слідством у кримінальній справі № 475 встановлено, що в 1932–1933 рр. на «чорну дошку» занесено 735 районів, колгоспів, радгоспів, МТС, артілей, сіл та хуторів.

19 грудня 1932 р. постановою ЦК ВКП(б) та РНК СРСР «Про хлібозаготівлі в Україні» посилювалися репресії під час «хлібозаготівель».

24 грудня 1932 року всім секретарям райкомів, головам райвиконкомів, уповноваженим обкомів надійшов лист ЦК КП(б)У, яким дозволялося вивезення колгоспних насінневих фондів у рахунок хлібозаготівель. Відповідно до партійних рішень щодо посилення репресій проти українців запроваджувався інститут уповноважених, які діяли за підтримки органів ДПУ і міліції та насильницьким шляхом вилучали зерно, продовольство, реманент тощо.

З урожаю 1932 року в Україні було вилучено 52,3 % валового збору зерна. У 1932 р. на зовнішній ринок СРСР надійшло 107,9 млн пудів (1 767 455 т) хліба. Голодомору можна було уникнути, відмовившись лише від експорту зерна.

27 грудня 1932 р. ЦВК і РНК СРСР прийняли спільну постанову «Про встановлення єдиної паспортної системи по Союзу РСР та обов'язкової прописки паспортів». 31 грудня 1932 р. аналогічну постанову ухвалили ВУЦВК і РНК УСРР⁵. Посилювався контроль тоталітарної держави за місцезнаходженням її підданих. Запровадження паспортного режиму в 1932 р. обмежило вільне пересування селян. Така заборона свідомо позбавляла голодуючих селян можливості придбати продукти за межами території, де лютував голод і прирікала їх на смерть. До жодного іншого адміністративного регіону СРСР чи республіки подібного рішення не було застосовано.

Судові органи, використовуючи статтю 58 Кримінального кодексу УСРР, поза чергою розглядали справи з невиконання «хлібозаготівельних» планів, часто безпосередньо в селах з метою залякування колгоспників, середняків, бідняків.

⁵ Вронська Т. В., Кульчицький С. В. Радянська паспортна система. *Український історичний журнал*. 1999. № 3. С. 33–43.

Арешти керівного апарату колгоспів здійснювалися ДПУ за погодженням вищого партійного керівництва УСРР.

Лист ЦК КП(б)У до обкомів та райкомів партії «Про вивезення в п'ятиденний термін усіх наявних фондів у рахунок хлібозаготівель» від 29 грудня 1932 р. щодо повного вилучення зернових остаточно прирікав українців на голодну смерть.

1 січня 1933 р. українські очільники отримали телеграму від Й. Сталіна з оголошенням постанови ЦК ВКП(б) «Про добровільне здавання державі колгоспами, колгоспниками та одноосібниками раніше прихованого хліба», яка підтверджувала продовження репресій у разі не здачі хліба і започатковувала кампанію тотальних обшуків. На зиму одноосібники та колгоспники залишилися без харчових запасів.

М. Хатаєвич і В. Чубар 2 січня 1933 р. підписали директиву партійним і радянським органам про забезпечення «добровільного» здавання колгоспниками та одноосібниками прихованого хліба із погрозами вислання тих, хто це не зробить – у селян мали забирати те, чого вже не було. Невдовзі з кількох областей були проведені показові вислання на Північ тисяч сімей «злісних приховувачів» хліба від держави.

Директивою РНК СРСР і ЦК ВКП(б) «Про попередження масових виїздів голодуючих селян за продуктами» від 22 січня 1933 р. заборонялися виїзди селян з України і блокувалися кордони військовими підрозділами. Постановою політбюро ЦК КП(б)У «Про виконання директиви РНК СРСР і ЦК ВКП(б) від 22 січня» від 23 січня 1933 р. щодо недопущення масового виїзду одноосібників і колгоспників, заборони продажу залізничних квитків селянам та арештів українці прирікалися мученицьку голодну смерть. Постановою РНК СРСР від 28 квітня 1933 р. було заборонено видачу паспортів селянам.

Найстрашнішими виявилися весняні місяці й червень та липень 1933 р. Діти становили майже 50% серед померлих від голоду. Фіксувалися випадки людодства й трупоїдства.

Упевнившись, що українці більше не здатні до активного опору, Кремль пішов на встановлення з 1934 р. твердих норм здачі хліба, що означало припинення свавільного вилучення зерна. Геноцид було припинено так само організовано, як і розпочато.

З ухваленням 14 грудня 1932 р. спільної постанови ЦК ВКП(б) та РНК СРСР, де містилася вимога до керівництва УСРР прогнати «петлюрівські та інші буржуазно-націоналістичні елементи з партійних та радянських організацій», розпочалися арешти у справі так званої Української військової організації. Упродовж січня – липня 1933 р. у Харкові заарештували десятки «увістів», у переважній більшості це були галичани, реемігранти 1924–1927 рр., які працювали на керівних державних установах, вищих навчальних закладах, науково-дослідних інститутах системи Всеукраїнської академії наук, ВУАМЛІНу. Розправи за справою «УВО» тривали до травня 1934 р. Проте обвинувачення в участі в «УВО» висувалися і в наступні роки. Більшість «увістів» потрапила на Соловки. У 1937 р., напередодні 20-ї річниці жовтневого перевороту 1917 в'язнів з України, більшість з яких було покарано у справі

«СВУ», «УНЦ» і «УВО», а також серед них були видатні діячі українського театру Л. Курбас, М. Куліш, письменники Михайло Яловий, Олекса Слісаренко, Григорій Епик та ін., перевезли на материк і розстріляли в урочищі Сандармох біля Медвежогорська в числі 1111 в'язнів Соловків⁶. Насильницьке вилучення із суспільного життя України цілої генерації носіїв національних традицій у творчості, науковців, висококваліфікованих спеціалістів з якісною європейською освітою завдало непоправного удару українській культурі, науці, економіці.

У своїх звітах до урядів іноземні дипломати доповідали, що в партійних колах «відверто визнана необхідність або перевага денационалізації регіонів, в яких прокидається українська самосвідомість, несучи небезпеку можливих політичних ускладнень у майбутньому, тому заради цілісності імперії краще, щоб ці землі населяло російське населення, принаймні в більшості». Саме тому схід України стрімко колонізували росіяни. Спостерігаючи за ситуацією в Україні, К. консул Королівства Італії в Харкові С. Граденіго свій лист у травні 1933 р. закінчив так: «Нинішнє лихо спричинить до колонізації України переважно росіянами. Воно змінить її етнографічний склад. У майбутньому більше не говоритимуть про Україну, ні про український народ, а отже і про «українське питання», оскільки Україна фактично перетвориться на російський край»⁷.

Вчинення злочину геноциду в Україні у 1932–1933 рр. підтверджують також виявлені на сьогодні 1 065 місць масових поховань українців – жертв геноциду⁸.

---

⁶ Пристайко В., Пшенніков О., Шаповал Ю. Шлях на Соловки. *Остання адреса. До 60-річчя соловецької трагедії*. Т. 1- Київ: Сфера, 1997. 470 с.

⁷ Листи з Харкова. Голод в Україні та на Північному Кавказі в повідомленнях італійських дипломатів 1932–1933 роки / упоряд. Андреа Граціозі. Харків: Фоліо, 2007. С. 159.

⁸ Національний музей Голодомору-геноциду: вебсайт. URL: <https://map.memorialholodomor.org.ua/>

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту рішення Київської міської ради

Про звернення Київської міської ради до Кнесету Держави Ізраїль щодо визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином геноциду Українського народу

1. Обґрунтування необхідності прийняття рішення

Голодомор 1932-1933 років в Україні є страшною трагедією, яка випала на долю Українського народу.

Протягом 1932-1933 років комуністичний режим насильницьким шляхом вилучав продовольство, блокував села та цілі райони, забороняв виїзд за межі охопленої голодом України, здійснював репресій щодо незгодних. Наслідком вказаних злочинних дій тоталітарного режиму СРСР стало фізичне знищення мільйонів людей, знищення ще мільйонів доль та життів, руйнування соціальних основ Українського народу, його вікових традицій, духовної культури і етнічної самобутності.

З кожним роком правда про Голодомор 1932-1933 років в Україні дедалі більше поширюється серед світової спільноти.

З кожним роком все більше держав, міжнародних урядових та неурядових організацій, релігійних організацій визнають Голодомор актом геноциду Українського народу.

Для того щоб ще одна з провідних держав визнала Голодомор злочином геноциду Українського народу, проектом рішення пропонується надіслати відповідне звернення від Київської міської ради до Кнесету Держави Ізраїль.

2. Мета і завдання прийняття рішення

Метою і завданням прийняття рішення є забезпечення підтримки офіційного визнання Державою Ізраїль Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином геноциду Українського народу.

3. Загальні характеристики та основні положення рішення

Проектом рішення передбачається:

- направити звернення Київської міської ради до Кнесету Держави Ізраїль щодо визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином геноциду Українського народу;

- оприлюднення рішення згідно в порядку передбаченому законодавством України;

- покладення контролю за виконанням рішення на постійну комісію Київської міської ради з питань регламенту, депутатської етики та запобігання корупції.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Проект рушення підготовлений відповідно до Конституції України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про Голодомор 1932-1933 років в Україні», Регламенту Київської міської ради, затвердженого рішенням Київської міської ради від 07.07.2016 року № 579/579, враховуючи Постанову Верховної ради України від 07.12.2016 № 1777-VIII «Про звернення Верховної Ради України до держав - партнерів України щодо визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином геноциду Українського народу».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація даного рішення не потребує додаткового виділення коштів з бюджету міста Києва.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття рішення

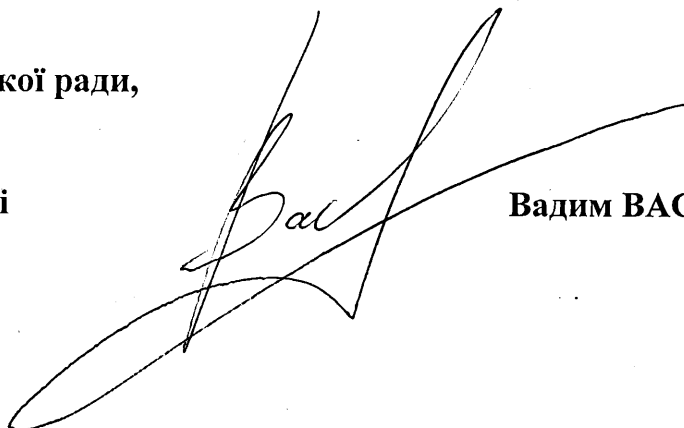
Прийняття даного рішення засвідчить підтримку Київської міської ради, як представницького органу, офіційного визнання Державою Ізраїль Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином геноциду Українського народу.

7. Суб'єкт подання проекту рішення

Суб'єктом подання проекту рішення та доповідачем на пленарному засіданні є депутат Київської міської ради, член депутатської фракції «ГОЛОС» у Київській міській раді – Васильчук Вадим Васильович.

Відповідальний за супроводження проекту рішення: Симоненко Максим Сергійович 093 971 80 91.

Депутат Київської міської ради,
член депутатської
фракції «ГОЛОС»
у Київській міській раді

Вадим ВАСИЛЬЧУК

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

СЕКРЕТАРІАТ

УПРАВЛІННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

01044, м. Київ, вул. Хрещатик, 36, каб. 921

тел.: (044) 202-70-19

76. 11. 21 № 08/230-2461

на № _____ від _____

Голові постійної комісії Київської міської ради
з питань регламенту, депутатської етики та
запобігання корупції
Леоніду ЄМЦЮ

Правовий висновок

до проекту рішення Київської міської ради від 26.07.2021 №08/231-2735/ПР
«Про звернення Київської міської ради до Кнесету Держави Ізраїль щодо
визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином геноциду
Українського народу»

Управління правового забезпечення діяльності Київської міської ради
опрацювало проект рішення «Про звернення Київської міської ради до Кнесету
Держави Ізраїль щодо визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином
геноциду Українського народу» (далі – проект рішення) та повідомляє про таке.

Відповідно до проекту рішення пропонується направити звернення
Київської міської ради до Кнесету Держави Ізраїль щодо визнання Голодомору
1932-1933 років в Україні злочином геноциду Українського народу.

Разом з тим, згідно із проектом тексту звернення Київська міська рада
звертається до Держави Ізраїль щодо визнання Голодомору 1932-1933 років в
Україні злочином геноциду Українського народу.

У преамбулі проекту рішення як на правову підставу його прийняття
містяться загальні посилання на Конституцію України, закони України «Про
місцеве самоврядування в Україні», «Про Голодомор 1932-1933 років в Україні»,
Регламент Київської міської ради, затверджений рішенням Київської міської ради
від 07.07.2016 №579/579, Постанову Верховної Ради України від 07.12.2016
№1777-VIII «Про звернення Верховної Ради України до держав – партнерів
України щодо визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином
геноциду Українського народу».

У зв'язку з цим зазначаємо, що преамбула проекту рішення повинна містити
посилання на відповідну структурну одиницю компетенційного нормативно-
правового акта.

При цьому слід мати на увазі, що компетенційний акт - це акт, що містить

пряму вказівку на повноваження суб'єкта нормотворення (Київської міської ради) щодо прийняття рішення з відповідного питання.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» представницький орган місцевого самоврядування - виборний орган (рада), який складається з депутатів і відповідно до закону наділяється правом представляти інтереси територіальної громади і приймати від її імені рішення.

Своєю чергою, закони України, в тому числі і Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», не містять норм, які б наділяли Київську міську раду повноваженнями безпосередньо, самостійно направляти звернення до іноземних держав.

Також, зауважуємо, що відповідно до статті 18 Конституції України зовнішньополітична діяльність України спрямована на забезпечення її національних інтересів і безпеки шляхом підтримання мирного і взаємовигідного співробітництва з членами міжнародного співтовариства за загально визнаними принципами і нормами міжнародного права. Зовнішня політика є важливим напрямом діяльності держави, а її ефективність потребує стабільності зовнішньополітичного курсу, координації та узгодженості дій органів державної влади.

З аналізу конституційних норм можна дійти однозначного висновку про те, що суб'єктами зовнішньополітичної діяльності є Верховна Рада України, Президент України та Кабінет Міністрів України, які мають окремі конституційні повноваження у сфері зовнішньополітичної діяльності, але при цьому лише Президент України як глава держави наділений повноваженням здійснювати керівництво цією діяльністю.

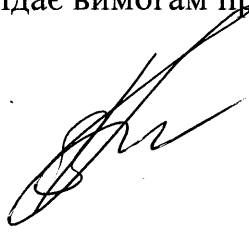
Відповідно до Постанови Верховної Ради України від 07.12.2016 №1777-VIII «Про звернення Верховної Ради України до держав – партнерів України щодо визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином геноциду Українського народу» Верховна Рада України звернулася до держав - партнерів України визнати Голодомор 1932 - 1933 років в Україні злочином геноциду Українського народу та доручила Голові Верховної Ради України невідкладно направити текст Звернення до парламентів держав - партнерів України.

Отже, Київська міська рада не є суб'єктом зовнішньополітичної діяльності та не наділена відповідними повноваженнями щодо направлення звернень до іноземних держав.

Також, вважаємо за необхідне зауважити про те, що свою позицію з питання щодо політико-правової природи органів місцевого самоврядування висловив Конституційний Суд України у рішенні від 26 березня 2002 року відповідно до якого: «органи місцевого самоврядування не є органами державної влади, а є представницькими органами, через які здійснюється право територіальної громади самостійно вирішувати не будь-які питання суспільного життя, а питання саме місцевого значення, тобто такі, які пов'язані передусім з життєдіяльністю територіальних громад і перелік яких визначено у Конституції і законах України» (пункти 4, 5 мотивувальної частини рішення від 26 березня 2002 року № 6-рп/2002 у справі про охорону трудових прав депутатів місцевих рад).

Зважаючи на викладене управління повертає проєкт рішення без погодження як такий що не відповідає вимогам правових актів.

В.о. начальника управління

Валентина ПОЛОЖИШНИК

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

ІХ СКЛИКАННЯ

ПОСТІЙНА КОМІСІЯ З ПИТАНЬ РЕГЛАМЕНТУ, ДЕПУТАТСЬКОЇ ЕТИКИ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

01044, м. Київ, вул. Хрещатик, 36 к. 1014

тел./факс: (044) 202-72-34

01.12.21 № 08/295- 175/6

ВИТЯГ з протоколу № 22/24 засідання постійної комісії від 25.11.2021

Порядок денний

.....

7. Повторний розгляд проекту рішення Київради «Про звернення Київської міської ради до Кнесету Держави Ізраїль щодо визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином геноциду Українського народу» (реєстраційний номер № 08/231-2735/ПР від 26.07.2021) у зв'язку з надходженням правового висновку управління правового забезпечення діяльності Київради від 16.11.2021 № 08/230-2461.

Доповідач Ємець Л.О.

.....

По сьомому питанню слухали інформацію Ємця Л.О. щодо повторного розгляду проекту рішення Київради «Про звернення Київської міської ради до Кнесету Держави Ізраїль щодо визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином геноциду Українського народу» (реєстраційний номер № 08/231-2735/ПР від 26.07.2021) у зв'язку з надходженням правового висновку управління правового забезпечення діяльності Київради від 16.11.2021 № 08/230-2461.

Голова постійної комісії повідомив про зміст правового висновку управління правового забезпечення діяльності Київради до зазначеного проекту рішення Київради.

В обговоренні взяли участь: Ємець Л.О., Зубрицька О.М. та Нестор В.Р.

Вирішили:

1. Підтримати проект рішення Київради «Про звернення Київської міської ради до Кнесету Держави Ізраїль щодо визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні злочином геноциду Українського народу» (реєстраційний номер № 08/231-2735/ПР від 26.07.2021) у зв'язку з надходженням правового висновку

управління правового забезпечення діяльності Київради від 16.11.2021
№ 08/230-2461 відповідно до п. 1 ч. 5 ст. 31 Регламенту Київради.

Голосували: «за» – 3, «проти» – 0, «утрималось» – 0, «не голосували» – 0.
Рішення прийнято.

Голова комісії

Леонід ЄМЕЦЬ